

B/P

۲۳۲

۱۹۷

۱۵۹

در دفتر کتب کتابخانه ملی
شماره ۲۲۶۳۹
ثبت گردید

دیباچه ای بر مدیریت اسلامی

یادنامه ی کنگره هفتم و هشتم نهج البلاغه

تهیه و تنظیم

هیئت علمی کنگره نهج البلاغه

ناشر: مرکز چاپ و نشر سازمان تبلیغات اسلامی

تیراژ: ۳۰۰۰ نسخه

نوبت چاپ: اول - ۱۳۷۱

فهرست مطالب

- ..... ۹ مقدمه
- ..... ۱۲ یاد بود یار
- ..... ۱۹ کنگره هفتم نهج البلاغه
سیر کمال و انسان کامل
- ..... ۲۱ سخنرانی آقای سید جمال الدین دین پرور
(مسئول بنیاد نهج البلاغه) افتتاحیه
- ..... ۲۵ سخنرانی آقای سمیر سلیمان از لبنان
معرفت خدا در نهج البلاغه
- ..... ۲۸ سخنرانی آقای یوسف گورایا از پاکستان
کتاب انقلاب (نهج الحیة)
- ..... ۳۱ سخنرانی آقای الهی خراسانی
شناخت و پرورش تحقیق در نهج البلاغه

- سخنرانی آقای جواد محدثی ۴۲
هنر و تربیت
- سخنرانی آقای سید حسن نصرالله از لبنان ۵۷
نهج البلاغه، بذرافشان علوم
- سخنرانی آقای واعظ زاده ۶۵
تخصص در فهم نهج البلاغه
- سخنرانی آقای عبدالله جوادی آملی ۷۸
معرفت، محبت و عبادت در نهج البلاغه
- سخنرانی آقای ابوالقاسم خزعلی ۹۴
انسان کامل از دیدگاه نهج البلاغه
- سخنرانی آقای محمدتقی جعفری ۱۰۴
تحریک به پیمودن مسیر کمالات در نهج البلاغه
- سخنرانی آقای محمدتقی فلسفی ۱۵۳
ابعاد انحراف قاسطین
- سخنرانی آقای ناصر مکارم شیرازی ۱۶۱
بازتاب ورود نهج البلاغه به دانشگاه‌ها
- سخنرانی آقای علی دوانی ۱۶۷
مولود کعبه، سراینده نهج البلاغه
- سخنرانی آقای سید عبدالله فاطمی نیا ۱۷۰
ارزیابی حقوق انسان در نهج البلاغه
- سخنرانی آقای عباسعلی عمید زنجانی ۱۷۴
منابع و مبانی حقوق

- سخنرانی آقای سید مصطفی محقق داماد ۱۸۱
حقوق بشر از دیدگاه علی (ع)
- سخنرانی آقای سید علی اکبر قریشی ۱۸۶
ابعاد توحید در نهج البلاغه
- قطعه نامه کنگره هفتم نهج البلاغه ۱۹۲
- کنگره هشتم نهج البلاغه ۱۹۵
سیمای کارگزاران از دیدگاه علی (ع)
- سخنرانی آقای سید جمال الدین دین پرور ۱۹۷
اهداف کنگره هشتم
- سخنرانی آقای سید عبدالکریم موسوی اردبیلی ۲۰۰
مدیریت و شورا
- سخنرانی آقای علی شریعتمداری ۲۰۵
مناسبات انسانی در مدیریت از دیدگاه علی (ع)
- سخنرانی آقای عباسعلی عمید زنجانی ۲۱۴
مدیریت جنگ یا فرماندهی از دیدگاه نهج البلاغه
- میزگرد با حضور آقایان ۲۲۳
دری نجف آبادی، جاسبی، انصاری و برنجی
تفاوت های مدیریت اسلامی با مدیریت های مکاتب دیگر
- میزگرد با حضور مسئولین کمیسیونها؛ آقایان ۲۴۳
شریعتمداری، موسوی، محمدزاده، حسینی، حسینی، رزمجو، دشتی
گزارشی از چگونگی کار کمیسیونها و تدریس نهج البلاغه در دانشگاه ها
- قطعه نامه کنگره هشتم نهج البلاغه ۲۶۷

مقدمه

کنگره‌ی هفتم و هشتم نهج البلاغه که در سالهای «۱۳۶۵» و «۱۳۶۶» در تهران برگزار شد، شاهد سخت‌ترین و بحرانی‌ترین موقعیتهای نظامی و جنگی، یعنی «جنگ شهرها» بود.

رژیم بعثی عراق برخلاف همه موازین انسانی و اسلامی، شهرها و مناطق مسکونی ما را مورد حمله انواع بمبها و موشکها قرار می‌داد، و صدها نفر از غیرنظامیان را به خاک و خون می‌کشید، و بسیاری از خانه‌ها را ویران می‌کرد،

ملت شجاع و مسلمان ایران که در طول هشت سال نبرد دلیرانه در مقابل ماشین جنگی استکبار جهانی مردانه ایستاده و چون فولاد آبدیده، شده بودند در برابر این حملات سبعانه مقاومت کرده، و از شهادت عزیزان و جگرگوشگان خود خللی در اراده آهنین آنان در مبارزه با تمامت استکبار، وارد نگردید،

برگزاری کنگره‌های علمی همچون «کنگره نهج البلاغه» و شرکت وسیع مردم در آن نشانه درک و دریافت آنان از ضرورت مبارزه فرهنگی علیه استکبار، همپای مبارزه نظامی بوده است، که به حق باید ادامه یابد و روزافزون گردد، زیرا اگر فرهنگ استکبار در اندیشه نسل جوان راه یابد و جایگیر شود و به عنوان ارزش مطرح گردد، زحمات گذشته مجاهدان راستین و ایثارها و خون‌های مطهر شهدا برباد خواهد رفت و

ما با دست خود دشمن را دوباره در خانه خود جای خواهیم داد.

فرهنگ، این سرمایه اصیل و ظریف و دور از دید و لمس عامه اگر در «تداوم آگاهانه» و در «مجرای کارشناسانه» و با ابزار مناسب عرضه نگردد، قطعاً حرکت کلی جامعه به سوی انحراف و سقوط خواهد بود و دیگر تلاشها هر چند هم از نظر حجم و کمیت وسیع و عظیم باشد به جایی نخواهد رسید.

دانشگاه یکی از ارکان مهم جامعه را تشکیل می دهد و نقش اساسی را در انتقال فرهنگها دارد.

ما معتقدیم «تزریق» فرهنگ اسلامی در دانشگاهها ایده آل نیست، و هدف انقلاب اسلامی را تأمین نمی کند، چون ممکن است عضلات و رگهای ناتوان و رنجور از ورود مواد انرژی زای قوی از هم گسیخته گردد، و مواد غذایی ناهمگون، سازمان ارتباط سیستمی را درهم بریزد و فلج سازد؛ بلکه می بایست فرهنگ اسلامی خود «خاستگاه» و زیربنای دانشگاه باشد و دانشجو از آن «جهت» گرفته و محیط تحقیق و تحصیل و نیز سیمای زندگی را بر مبنای آن بسازد، و به عبارت دیگر: سرچشمه حرکتهای زندگی و روبنایی گردیده و از آن الهام گیرد، به طوری که اگر پدیده های اجتماعی، سیاسی، هنری و اقتصادی را تجزیه و تحلیل کنیم به فرهنگ اصیل اسلامی برسیم.

بدیهی است این ایده آل بزرگ و این هدف مقدس نیاز به سرمایه گذاری فرهنگی روی دانشگاهها دارد، و تا متون اسلامی قوی و «واجد شرائط» در دانشگاه وارد نشود، و سنگرهای علمی و درسی را تسخیر نکند و افکار را بطور ارگانیک و طبیعی جلب و جذب نکند، هرگز توفیقی حاصل نخواهد شد، و از مرز شعار و احياناً تأثیرات مقطعی و روبنایی تجاوز نخواهد کرد.

بنیاد نهج البلاغه در راه تحقق این آرمان بزرگ و حیاتی سالهاست مطالعه و تلاش می کند و در کنگره های بین المللی از اساتید دانشگاهها دعوت کرده تا در این جهاد بزرگ و پروژه مقدس شرکت نمایند، بحمد الله آنان نیز در راستای تهیه کتابهای درسی از نهج البلاغه همفکری و همکاری کرده و خالصانه در تدوین آنها تلاش کرده اند.

در هر صورت کمیسیونهای کنگره هفتم نهج البلاغه به «درسی کردن نهج البلاغه در دانشگاهها» اختصاص یافت و در کمیسیونهای دهگانه، اساتید حوزه و دانشگاه به بحث و بررسی موضوعات گوناگون پرداخته و پیش درآمدهایی آماده ساختند که خوشبختانه محور تحقیقات و فعالیتهای علمی گردیده است، گرچه روند آن کند بوده و موانعی بر سر راه هست، ولی به هر تقدیر حرکت اصلی قطع نشده و حتی بعضی از کتابها از مرحله تألیف گذشته و در مرحله بررسی نهایی قرار گرفته است که امیدمندیم هر چه زودتر در صحنه دانشگاه ظاهر شود.

در اینجا لازم است از شورایعالی انقلاب فرهنگی و ریاست محترم آن سپاسگزاری شود که این طرح را مورد تأیید قرار دادند.

امید است کتابهای مزبور پس از اتمام و انجام مراحل مختلف به شورا تقدیم و مورد تصویب قرار گیرد، انشاء الله.

دبیر هیئت علمی کنگره ی نهج البلاغه